

BÜLLETEN

№ 12 (16) • Dekabr 2013-cü il

www.azərsu.az

Qaynar xətt - 955

Əhalinin içməli su ilə təminatında
böyük inkişaf və irəliləyiş vardır

Prezident İlham Əliyev: “İçməli su və kanalizasiya layihələri ölkəmiz üçün ən vacib olan məsələdir”

Dekabrın 23-də Prezident İlham Əliyevin sədrliyi ilə “2011-2013-cü illərdə Bakı şəhərinin və onun qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət Proqramı”nın icrasının yekunlarına həsr olunmuş konfrans keçirilmişdir. Dövlət başçısı Bakı şəhərində və ətraf qəsəbələrdə həyata keçirilən yenidənqurma tədbirlərini əks etdirən fotostendlərlə tanış olmuşdur. Daha sonra Prezident İlham Əliyev konfransda çıxış etmişdir.

● [ətraflı səh. 6-7](#)

Nizami rayonuna fasiləsiz içməli
suyun verilməsinə başlanılmışdır

İstehlakçıların keyfiyyətli və dayanıqlı içməli su təchizatının təmin edilməsi istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər çərçivəsində Bakı şəhəri Nizami rayonunun böyük bir hissəsinə 24 saat fasiləsiz içməli suyun verilməsinə başlanılmışdır. Görülmüş işlərin nəticəsi olaraq Nizami rayonunda xidmət göstərilən 182 min sakin fasiləsiz içməli su ilə təmin edilmişdir. Yenidənqurma işləri çərçivəsində rayon ərazisindəki çoxmənzilli yaşayış binalarının daxili su təchizatı sistemləri də yenilənir.

● [ətraflı səh. 4](#)

“Şahdəniz-2” üzrə yekun
investisiya qərarı
imzalanmışdır

Dekabrın 17-də Heydər Əliyev Mərkəzində “Şahdəniz-2” layihəsi üzrə yekun investisiya qərarının imzalanması mərasimi olmuşdur. Tədbirdə Prezident İlham Əliyev, bir sıra ölkələrin dövlət və hökumət başçıları iştirak etmişlər. Prezident İlham Əliyev “Şahdəniz-2”-nin dünyanın ən iri enerji layihələrindən biri olduğunu və bu layihənin regionun və Avropanın enerji xəritəsini dəyişdirəcəyini bildirmişdir.

● [ətraflı səh. 2](#)

Master Planın geniş
təqdimatı keçirilmişdir

“Azərsu” Açıq Səhmdar Cəmiyyətində Bakı şəhəri və Abşeron yarımadasının su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin müasir standartlara uyğun yenidən qurulması üçün 2035-ci ilə qədər perspektiv inkişaf nəzərə alınmaqla hazırlanmış Master Planın təqdimat mərasimi keçirilmişdir. Tədbirdə sənədin hazırlanması sahəsində indiyədək görülmüş işlər, həyata keçirilən layihələr və perspektiv planlar barədə ətraflı məlumat verilmişdir.

● [ətraflı səh. 3](#)

AzersuCİS daha bir
mükafata layiq görülmüşdür

“Azərsu” ASC-nin “Yeraltı infrastrukturun idarə olunması -AzersuCİS” layihəsi Türkiyənin İstanbul şəhərində keçirilmiş “SEGIS 2013-İntellektual infrastruktur və Coğrafi İnformasiya Sistemləri” konfransında “Piri rəis” mükafatına layiq görülmüşdür. Konfransda layihənin geniş təqdimatı olmuş, qabaqcıl texnologiyaların tətbiqi barədə müzakirələr aparılmışdır.

● [ətraflı səh. 10](#)

“Şahdəniz-2” üzrə yekun investisiya qərarı imzalanmışdır

Dekabrın 17-də Bakıda, Heydər Əliyev Mərkəzində “Şahdəniz-2” üzrə yekun investisiya qərarının imzalanması mərasimi olmuşdur. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, xanımı Mehriban Əliyeva və Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva, bir sıra hökumət və dövlət başçıları mərasimdə iştirak etmişlər.

Prezident İlham Əliyev: “Şahdəniz-2” dünyanın ən iri enerji layihələrindən biridir”

Prezident İlham Əliyev mərasimdə iştirak etmək üçün Azərbaycanda səfərdə olan dövlət və hökumət başçılarına təşəkkür etmişdir. "Bu gün ölkəmizin həyatında mühüm və tarixi gündür", - deyən dövlətimizin başçısı dünyanın ən iri enerji layihələrindən olan "Şahdəniz-2" layihəsinin icrası nəticəsində ölkəmizin davamlı iqtisadi inkişafının və beynəlxalq əməkdaşlığının təmin olunacağını bildirmişdir. 1994-cü ildə ulu öndər Heydər Əliyevin xüsusi xidmətləri sayəsində həyata vəsiqə alan "Əsrin müqaviləsi"nin uğurlarından danışan Prezident İlham Əliyev "Şahdəniz-2" layihəsinin "XXI əsrin layihəsi" olacağını qeyd etmişdir.

Sonra Albaniyanın Baş naziri Edi Rama, Bolqarıstanın Baş naziri Plamin Orışarski, Gürcüstanın Baş naziri İrakli Qarıbaşvili, Xorvatiyanın Baş naziri Zoran Milanoviç, Monteneqronun Prezidenti Filip Vuyanoviç, Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığının xarici işlər naziri Uilyam Heyq, İtaliyanın xarici işlər naziri Emma Bonino, Türkiyənin enerji və təbii sə-

vətlər naziri Taner Yıldız, Avropa İttifaqının enerji məsələləri üzrə komissarı Günter Ottinger, ABŞ-ın enerji nazirinin köməkçisi vəzifəsini icra edən Conatan Elkind, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin prezidenti Rövnəq Abdullayev, bp şirkətinin baş icraçı direktoru Robert Dadli çıxış edərək bu layihənin əhəmiyyətindən danışıqlar.

“Şahdəniz-2” üzrə yekun investisiya qərarını Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin prezidenti

Qordon Birrel imzalamışdılar.

Yekun investisiya qərarına əsasən, Azərbaycan və Gürcüstan ərazisi boyunca Cənubi Qafqaz Boru kəmərinin genişləndirilməsi, Türkiyə ərazisindən keçən Trans-Anadolu (TANAP) Qaz Boru Kəmərinin və Yunanıstan, Albaniya ərazisindən keçərək İtaliyaya uzanan Transadriatik (TAP) boru kəmərinin tikintisi ilə bağlı planlar gerçəkləşəcəkdir. Bu layihələr eyni zamanda, Azərbaycan qazını Bolqarı-

stana ötürəcək infrastruktur, Avropaya yeni bir Cənub Qaz Dəhlizi açacaqdır.

Ümumi ehtiyatları 1,2 trilyon kubmetr qaz həcmində dəyərləndirilən "Şahdəniz" yatağının işlənilməsinin

ikinci mərhələsi çərçivəsində hasil ediləcək əlavə 16 milyard kubmetr qazın 6 milyard kubmetri Türkiyəyə, 10 milyard kubmetri isə Gürcüstan və Türkiyə ərazisindən Yunanıstan, Bolqarıstan və İtaliyaya tədarük ediləcək. İlk qazın 2018-ci ilin sonlarında Türkiyəyə satılacağı nəzərdə tutulur. Bundan başqa, ARDNŞ və "Şahdəniz" tərəfdaşları Hasilatın Pay Bölgüsü haqqında Sazişin müddətinin 2048-ci ilədək uzadılması ilə bağlı şərtləri də razılaşdırmışlar.

Master Planın geniş təqdimatı keçirilmişdir

Bakı şəhəri və Abşeron yarımadasının su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin müasir standartlara uyğun yenidən qurulması üçün 2035-ci ilə qədər perspektiv inkişaf nəzərə alınmaqla, böyük Bakının Master Planının hazırlanması başa çatmışdır. Dekabrın 18-19-da "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətində sənədin təqdimat mərasimi keçirilmişdir.

"Azərsu" ASC-nin sədri Qorxmaz Hüseynov çıxış edərək Master Planın hazırlanmasının Səhmdar Cəmiyyətin tarixində mühüm hadisə olduğunu bildirmiş, sənəddə 2035-ci ilə qədər perspektiv inkişaf nəzərə alınmaqla həyata keçiriləcək tədbirlərin öz əksini tapdığını diqqətə çatdırmışdır: "Möhtərəm Prezident İlham Əliyev ölkə əhalisinin 24 saat fasiləsiz və keyfiyyətli içməli su ilə təmin olunmasını, həmçinin kanalizasiya xidmətlərinin yaxşılaşdırılmasını mühüm vəzifə kimi qarşıya qoymuşdur.

Bakı şəhərində və Abşeron yarımadasında su təchizatı və kanalizasiya infrastrukturunun inkişafı məqsədi ilə 2011-ci ildən Master Planın hazırlanmasına başlanmışdır. Bu günə qədər Abşeron yarımadasında həyata keçirdiyimiz layihələr Master Plana uyğun icra edilib. Burada təkcə Bakının deyil, həm də ətraf kənd və qəsəbələrin, o cümlədən Sumqayıt şəhəri və Abşeron rayonunun perspektiv inkişafı nəzərə alınmışdır".

"Azərsu" ASC-nin sədri qeyd etmişdir ki, sənəd hazır-

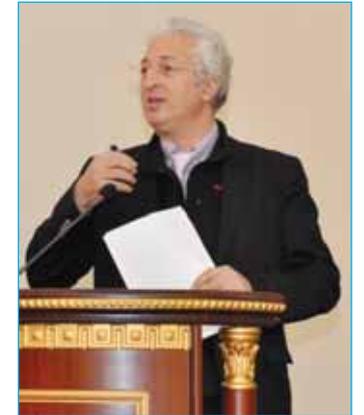
lanarkən şəhərin perspektiv inkişaf planı, ümumi əhali artımı, turizmin inkişafı, sənaye və yol infrastrukturunun genişlənməsi amilləri əsas götürülmüşdür. 2035-ci ilə qədər əhalinin artımı, Abşeron yarımadasında magistral su kəmərləri, su anbarları, kanalizasiya kollektorları, çirkab sutəmizləyici qurğuların məhsuldarlığı və həcmələri müəyyənləşdirilmişdir. Sənəd "Azərsu" ASC və Türkiyənin TeknoYapı şirkətinin mütəxəssisləri tərəfindən birgə hazırlanmışdır.

Layihənin rəhbəri, doktor Dəniz Şahinoğlu Master Planda nəzərdə tutulan tədbirlər barədə təqdimatla çıxış etmişdir.

D.Şahinoğlu bildirilmişdir ki, sənəd 3 mərhələ üzrə tədbirlərin icrasını nəzərdə tutur. 2013-2015-ci illəri əhatə edən birinci mərhələdə təxirəsalınmaz tədbirlər, 2016-2025-ci illərdə ortamüddətli işlər və 2026-2035-ci illərdə uzunmüddətli tədbirlər həyata keçiriləcək. Sənəd hazırlanarkən bir neçə variantda əhali atırımının dinamikası əsas götürülmüş və ümumilikdə 2035-ci ilədək Bakı şəhəri və Abşeron yarımadasının əhalisinin sayı 4,5

milyon nəfər proqnozlaşdırılmışdır.

Master Plana əsasən, 550 km magistral su kəmərləri, 8100 km su şəbəkəsi, ümumi həcmi 650 min kubmetr olan 65 su anbarı, məhsuldarlığı sutkada 1 milyon 300 min kubmetr olan 2 ədəd mərkəzi su nasos stansiyası layihələndirilmişdir. Sənədin tullantı suları bölməsində isə Abşeron yarımadası 11 hövzəyə bölün-

məklə məhsuldarlığı sutkada 1 milyon 400 min kubmetr olan 11 ədəd çirkab sutəmizləyici qurğu, 140 km kanalizasiya tunelləri, 680 km kanalizasiya kollektorları, 6400 km kanalizasiya şəbəkəsi layihələndirilmişdir. Bununla paralel olaraq Abşeron yarımadasının yağış sularının idarə olunması da Master Planda öz əksini tapmışdır. Abşeron yarımadasındakı göllərdən tənzimləyici hövzə kimi istifadə etməklə 900 km uzunluğunda yağış kollektorları layihələndirilmişdir.

Yeni infrastruktur yaradıldıqdan sonra su itkisi xeyli azalaraq 2035-ci ildə 15 faizə enəcək. Master Plana əsasən Abşeron yarımadasında 21 ədəd su, 40 ədəd kanalizasiya nasos stansiyası ləğv ediləcəkdir.

Nizami rayonuna fasiləsiz içməli suyun verilməsinə başlanılmışdır

“Azərsu” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin istehlakçıların keyfiyyətli və dayanıqlı su təchizatının təmin edilməsi istiqamətində həyata keçirdiyi tədbirlər çərçivəsində Bakı şəhərinin daha bir rayonunda fasiləsiz su təchizatı rejiminin tətbiqinə başlanılmışdır. Cari ilin noyabr ayından paytaxtın Nizami rayonunun böyük bir hissəsinə 24 saat fasiləsiz içməli suyun verilməsi istiqamətində işlərə start verilmişdir.

Görülən işlərin nəticəsi olaraq Nizami rayonunda xidmət göstərilən 51490 abonentin 46 mini fasiləsiz su ilə təmin edilmişdir. Başqa sözlə, hazırda Nizami rayonu üzrə 202 min sakinin 182 min nəfəri və ya 90 faizdən çoxu 24 saat fasiləsiz su alır. Hələlik rayonun yalnız Elşən Süleymanov,

Bəhrüz Nuriyev, Şərifli küçələrinin bir hissəsinə, eləcə də Keşlə qəsəbəsinin bəzi yerlərinə içməli su qrafiklə verilir. Həyata keçirilən yenidənqurma işləri tam başa çatdıqdan sonra bu ərazilərə də 24 saat içməli suyun verilməsi təmin ediləcəkdir.

İndiyədək görülmüş işlərin nəticəsində rayon ərazisindəki 109 məhəllədaxili nasos stansiyasından 36-nın fəaliyyəti dayandırılmışdır. İşlər tam başa çatdıqdan sonra məhəllədaxili nasos stansiyalarının böyük əksəriyyəti ləğv ediləcək ki, bu da elektrik enerjisinə qənaət deməkdir.

Anbarlarda və magistral xətlərdə aparılan yenidənqurma işləri ilə paralel olaraq Nizami rayonu ərazisindəki çoxmənzilli yaşayış binalarının daxili su təchizatı şəbəkələri yenidən qurulur. Layihə çərçivəsində binaların zirzəmilərində istismar müddətini başa vurmuş su xətləri ləğv edilir, əvəzində binaların həyətidən keçməklə yeni polietilen boru çəkilir və hər bir girişdə siyirtmələr quraşdırılır. Layihəyə uyğun olaraq mənzilləri su ilə təmin edən dik dayaq pilləkən qəfəslərinə çıxarılır və hər bir abunəçi

smart-kart tipli sayğaclarla təmin edilir. İndiyə qədər Nizami rayonunda 42 binada bu işlər tam başa çatdırılmış, 2182 mənzilə smart-kart tipli su sayğacları quraşdırılmışdır. Hazırda 222 binada işlər davam etdirilir, 186 bina üzrə isə layihələndirmə işləri aparılır.

Qeyd edək ki, Nizami ray-

mümkün olmuşdur. Belə ki, Bakı şəhərinin şərq hissəsinin içməli su təchizatında müstəsna əhəmiyyəti olan “+69 Şərq” və “+110 Şərq” anbar komplekslərində həyata keçirilən genişmiqyaslı tədbirlər çərçivəsində anbarlara daxil olan xətlər yenilənmiş, kəmərlərin üzərindəki siyirtmələr müasir tələblərə cavab verən yeniləri ilə əvəz

onunun içməli su təchizatının yaxşılaşdırılması mərkəzi anbarlarda, magistral su xətlərində, eləcə də binadaxili paylayıcı sistemlərdə əsaslı yenidənqurma işləri nəticəsində

olunmuş, kollektorlar tamamilə yenidən qurulmuşdur. Bununla da istehlakçıları içməli su ilə təmin edən nasos stansiyalarına ötürülən suyun həcmi artırılmışdır.

"Azərsu" ASC-nin işçiləri "Motivasiya Proqramı"nın imkanlarından yararlanacaq

"Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətində işçilərin maddi rifahının yaxşılaşdırılması və sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi istiqamətində tədbirlər davam etdirilir. Həyata keçirilən sosial tədbirlər çərçivəsində Səhmdar Cəmiyyətdə "Motivasiya Proqramı" hazırlanmış və dekabrın 25-də proqramın təqdimatı keçirilmişdir. Müxtəlif təşkilatlardan və özəl şirkətlərdən 100-dən çox nümayəndənin iştirak etdiyi tədbirdə "Azərsu" ASC-nin fəaliyyəti ilə bağlı videoçarx nümayiş etdirilmişdir.

"Azərsu" ASC sədrinin müavini Mahir Məmmədov qonaqları salamlayaraq ölkəmizdə su təchizati və kanalizasiya sistem-

lərinin yenidən qurulması sahəsində görülən işlər barədə məlumat vermişdir. M.Məmmədov bildirmişdir ki, layihələrin icrasında və qazanılan nailiyyətlərdə Səhmdar Cəmiyyətin hər bir üzvünün payı vardır. M.Məmmədov "Azərsu" ASC-də işçilərin sosial rifahının yaxşılaşdırılmasının prioritet məqsədlərdən olduğunu xatırladaraq bu istiqamətdə mühüm tədbirlər həyata keçirildiyini diqqətə çatdırmışdır: "Bu gün təqdimatı keçirilən "Motivasiya Proqramı" "Azərsu" ASC-də işçilərin əməyinin yüksək qiymətləndirilməsinin nümunəsidir. Proqrama uyğun olaraq sosial həyatın müxtəlif sahələrini təmsil edən aparıcı şirkətlərlə yeni əməkdaşlığa başlayırıq. Ümidvarıq ki, bu əməkdaşlıq həm sizlər, həm də "Azərsu" ASC-nin kollektivi və onların ailə üzvləri üçün səmərəli olacaqdır. Belə ki, kollektivimizin üzvləri sizin təklif etdiyiniz məhsul və xidmətlərdən müəyyən güzəştlər əldə edəcək, sizlərsə

yeni korporativ müştərilər qazanacaqsınız".

Səhmdar Cəmiyyətin İnsan resurslarının idarə olunması şöbəsinin rəisi Rahid Fətəlizadə "Motivasiya Proqramı" proqramı barədə ətraflı məlumat verərək bildirmişdir ki, bu, hazırda respublikada həyata keçirilən ən böyük motivasiya layihələrindən biridir. Proqram çərçivəsində 100-dən çox şirkətlə əməkdaşlıq barədə ilkin razılıq əldə olunmuşdur.

Tədbirdə iştirak edən "Azərtürkbank" ASC, "Diaqnoz" Tibb Mərkəzi, Qafqaz Universiteti və Psixoloji Konsultasiya Mərkəzinin nümayəndələri "Azərsu" ASC ilə "Motivasiya Proqramı" çərçivəsində əməkdaşlıqdan məmnunluqlarını bildirmişlər. Çıxış edənlər Səhmdar Cəmiyyətin işçiləri üçün məhsulların satışında xüsusi güzəştlərin tətbiq ediləcəyini və yüksək səviyyədə xidmətlər göstəriləcəyini vurğulamışlar.

"Asiya İnkişaf Bankı (AİB) Azərbaycanda içməli su təchizati və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihələrinin maliyyələşdirilməsində maraqlıdır və bu sahədə əməkdaşlıq qarşdakı illərdə də davam etdiriləcək". Bunu bəyan edən Bankın Azərbaycandakı nümayəndəliyinin rəhbəri Olli Noroyono keçirdiyi mətbuat konfransında bankın ölkəmizdə fəaliyyətinin perspektivləri barədə məlumat vermişdir.

O.Noroyono bildirmişdir ki, bankın Azərbaycan üzrə 2014-2018-ci illər üçün strategiyasının gələn ilin əvvəlində təsdiqlənməsi nəzərdə tutulur. Hazırda AİB-in 2014-2016-cı illərdə Azərbaycanda fəaliyyəti üzrə biznes planı hazırlanır. Biznes plan çərçivəsində maliyyələşdiriləcək layihələr Azərbaycan hökuməti ilə razılaşdırılıb və plan 2014-cü ilin yanvar ayında bankın Direktor-

AİB su təchizati və kanalizasiya sektoruna 150 milyon dollar ayırıb

lar Şurasına təqdim olunacaq. Bu plana əsasən Asiya İnkişaf Bankı Azərbaycana növbəti 3 il ərzində ümumilikdə 465 milyon dollar kredit ayıracaqdır. Bank rəsmisi həmin vəsaitlərin dövlət sektorunda maliyyələşdirilən layihələr üçün nəzərdə tutulduğunu qeyd etmişdir. O.Noroyono su təchizati və kanalizasiya sistemi üzrə 600 milyon dollar dəyərində investisiya proqramının

növbəti tranşının ayrıldığını da bildirmişdir: "Asiya İnkişaf Bankı su təchizati və kanalizasiya sisteminin yaxşılaşdırılması üçün 150 milyon dollar məbləğində üçüncü tranşın ayrılmasını təsdiq edib. Bu tranş üzrə ayrılan vəsaitlər Ağcabədi və Naxçıvan şəhərlərində su təchizatının yaxşılaşdırılmasına sərf olunacaq".

Qeyd edək ki, Azərbaycan

hökumətinin Asiya İnkişaf Bankı ilə birgə maliyyələşdirdiyi "Şəhər su təchizati və kanalizasiya layihəsi" və "Su təchizati və kanalizasiya investisiya proqramı" çərçivəsində Göyçay, Ağdaş, Beyləqan, Ağcabədi və Balakən şəhərlərinin su təchizati və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması nəzərdə tutulur. Bu layihələr çərçivəsində Göyçay, Ağdaş və Beyləqan şəhərlərində tikinti-quraşdırma işləri başlanmışdır. Hazırda hər 3 şəhərdə içməli su və kanalizasiya şəbəkələrinin yenidən qurulması işləri davam etdirilir. Ağcabədi və Balakən şəhərlərində isə layihənin icrasına hazırlıq işləri görülmür.

Əhalinin içməli su ilə təminatında

Prezident İlham Əliyev: “İçməli su və kanalizasiya layihələri ölkəmiz üçün ən vacib olan məsələdir”

Dekabrın 23-də Prezident İlham Əliyevin sədrliyi ilə “2011-2013-cü illərdə Bakı şəhərinin və onun qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət Proqramı”nın icrasının yekunlarına həsr olunmuş konfrans keçirilmişdir.

Dövlət başçısı əvvəlcə 2011-2013-cü illərdə Bakı şəhərində və ətraf qəsəbələrdə həyata keçirilən yenidənqurma tədbirlərini əks etdirən fotostendlərlə tanış olmuşdur. Fotostendlərdə paytaxtda və ətraf qəsəbələrdə sosial inkişaf və infrastruktur layihələrinin, o cümlədən turizm, mədəniyyət, sahibkarlığın inkişafı, həmçinin ətraf mühitin qorunması sahələrində həyata keçirilən çoxsaylı layihələr barədə məlumatlar verilmişdir.

Konfransı giriş nitqi ilə açan dövlət başçısı 2013-cü ildə Azərbaycanın uğurlu dinamik inkişafının təmin edildiyini, bu il ümumi daxili məhsulun təxminən 6 faiz, qeyri-neft sektorunun isə təxminən 10 faiz artdığını vurğulamışdır. Azərbaycan Prezidenti son 10 ildə regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair iki

dövlət proqramının qəbul olduğunu, nəticədə bölgələrin inkişafında mühüm uğurlar qazanıldığını, eləcə də ölkə iqtisadiyyatına qoyulan sərmayələrin dinamik inkişafı təmin etdiyini bildirmişdir. Dövlət başçısı qeyd etmişdir ki, növbəti illər üçün də konkret proqramlar var və ölkəmizin dayanıqlı inkişafı gələcəkdə də təmin olunacaqdır. Bakı şəhərinin təkə mərkəzdən ibarət olmadığı

vurğulayan Prezident İlham Əliyev inkişafın paytaxtımızın qəsəbə və kəndlərində də müşahidə edildiyini, şəhərin və onun qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət Proqramının uğurla icra olduğunu diqqətə çatdırmışdır. Ölkə başçısı bildirmişdir ki, Proqramın əsas hədəfi qısa vaxtda Bakıda mövcud problemlərin həllinə nail olmaq idi və artıq bu istiqamətdə əhəmiyyətli nəticələr əldə edilmiş, böyük infrastruktur layihələri icra olunmuş, bu layihələr elektrik enerjisi, qazlaşdırma, su-kanalizasiya layihələrinin həyata keçirilməsini, istilik sisteminin bərpasını, yeni yolların çəkilməsini, sosial və ictimai zonaların yaradılmasını əhatə etmişdir.

Sonra Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Hacıbala Abutalıbov, iqtisadiyyat və sənaye naziri Şahin Mustafayev çıxış edərək bildirmişlər ki, Dövlət Proqramının uğurlu icrası nəticəsində Bakı şəhəri və ətraf qəsəbələrin inkişafı sürətlənmiş, əhalinin həyat səviyyəsi daha da yüksəlmişdir. Yol-nəqliyyat,

qaz, enerji, su-kanalizasiya, istilik təchizatı, təhsil, səhiyyə, mədəniyyət, idman və digər sahələrdə mühüm layihələr həyata keçirilmişdir.

“Azərsu” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Qorxmaz Hüseynov ölkənin sosial-iqtisadi inkişafının kommunal sektorda, o cümlədən su təchizatı və kanalizasiya sistemində də köklü dəyişikliklərə səbəb olduğunu qeyd etmişdir. “Azərsu” ASC-nin sədri bildirmişdir ki, Bakı şəhəri və Abşeron yarımadasında infrastrukturun sürətli inkişafı nəzərə alınaraq, su təchizatı və kanalizasiya sektorunda görüləcək işlərin səmərəliliyini artırmaq məqsədi ilə Master Plan” hazırlanmışdır. 18 bölmədən ibarət olan Master Plan hazırlanarkən şəhərsalmanın inkişafı, əhalinin artımı və sıxlığı, turizmin inkişafı, təmizlənmiş çirkab suların təkrar istifadəsi, ekoloji tarazlıq və digər amillər əsas götürülmüşdür. Master Planın hazırlanması ilə paralel olaraq görüləcək işlərin layihələndirilməsinə də başlanılmışdır: “*Yarımadanın mərkəzləşdirilmiş su təchizatı*

böyük inkişaf və irəliləyiş vardır

sistemə qoşulmayan qəsəbələrini su ilə təmin etmək məqsədilə Ceyranbatan-Balaxanı-Qala magistral kəməri qısa müddətdə tikilərək 2013-cü ilin avqust ayında istifadəyə verilmişdir. Kəmərin istifadəyə verilməsi nəticəsində tarixən yeraltı sularından istifadə edən Qala, Şağan, Mərdəkan, Şüvəlan və Binə qəsəbələri də daxil olmaqla Binəqədi, Mehdiabad, Digah, Məhəmmədi, Balaxanı, Ramana, Zabrat, Sabunçu, Hövsan, Yeni Suraxanı yaşayış massivlərində yaşayan əhalinin hazırda 122 min nəfərinin su təminatı əsaslı şəkildə yaxşılaşdırılmışdır. Eyni zamanda, tikilən yeni su kəməri mövcud Ceyranbatan-Maştağa xəttinin əhatə etdiyi zonada yerləşən Pirsəği, Kürdəxanı, Maštağa, Nardaran, Bilgəh, Buzovna qəsəbələrinin dayanıqlı su təchizatına da imkan yaratmışdır”.

“Azərsu” ASC-nin sədri bildirmişdir ki, Dövlət Proqramına uyğun olaraq Bakı şəhəri və ətraf qəsəbələrdə 820 kilometr uzunluğunda supaylayıcı şəbəkə, ümumi tutumu 100 min kubmetr olan 7 ədəd su anbarı tikilmiş, 53 min mənəzildən ibarət 900 çoxmənzilli yaşayış binasının daxili supaylayıcı sistemləri yenilənmiş, 120 min ədəd smart-kart tipli saygac quraşdırılmışdır. Bu müddətdə 220 min nəfər ilk dəfə mərkəzləşdirilmiş qaydada içməli su ilə təmin edilmiş və fasiləsiz su alan əhalinin sayı 900 min nəfərdən 1 milyon 760 min nəfərə çatdırılmışdır. Beləliklə, Bakı şəhəri və ətraf qəsəbələrdə xid-

mət göstərilən əhalinin 78 faizinin fasiləsiz içməli su təminatına nail olunmuşdur. Dövlət Proqramı çərçivəsində 200 kilometr uzunluğunda kanalizasiya şəbəkəsi tikilmiş, uzun illər lillənərək suburaxma imkanını 50 faizə qədər itirmiş 225 kilometr uzunluğunda kanalizasiya kollektoru və şəbəkəsi xüsusi maşınlarla yuyularaq təmizlənmişdir. 320 min nəfərin yaşadığı 1220 binanın zirzəmisində 6000 metr kanalizasiya xətləri yenilənmiş və ya bərpa edilmiş, nəticədə həmin binaların zirzəmilərinin sanitariya-gigiyenik vəziyyəti yaxşılaşdırılmışdır. Sahil və Dairəvi kollektorların təmizlənməsi nəticəsində buxtaya sutka ərzində axan 170 min kubmetrə qədər çirkab suyun qarşısı alınaraq Hövsan Aerasiya Stansiyasına yönəldilmişdir. Xəzər dənizinə Novxanı-Sumqayıt sahil zonasından 16 nöqtədən axan çirkab suların qarşısını almaq məqsədilə uzunluğu 15 kilometr olan kanalizasiya kollektoru tikilib istifadəyə verilmişdir. Bununla da Novxanı və Sumqayıt çimərliklərinin çirkəlməsinin qarşısı alınmışdır.

Hazırda Ceyranbatan ultrasüzgəcləli sütəmizləyici qurğusunun tikintisinin davam etdirildiyini və 2014-cü ildə başa çatdırılacağını deyən Səhmdar Cəmiyyətin sədri bildirmişdir ki, Zirə, Türkan, Dübəndi, Gürgan və Pirallahı qəsəbələrini su ilə təmin edəcək Qala-Zirə-Pirallahı kəmərinin davam edən tikintisi də 2014-cü ildə yekunlaşacaq. Abşeron yarımadasında yaranan çirkab su-

ların idarə olunması üçün 11 ünvanda ümumi uzunluğu 50 kilometr olan tunel tipli kanalizasiya kollektorlarının tikintisinə start verilmişdir. Ümumilikdə qarşıdakı illərdə yeni Dövlət Proqramına uyğun olaraq ətraf qəsəbələrdə 450 kilometr magistral su xəttinin və ümumi tutumu 500 min kubmetr olan 50 su anbarının, 6500 kilometr içməli su şəbəkəsinin tikintisi nəzərdə tutulur. Bu işlər başa çatdıqdan sonra Bakı şəhərində və ətraf qəsəbələrdə yaşayan bütün əhali fasiləsiz içməli su ilə təmin olunacaqdır.

Konfransa yekun vuran Prezident İlham Əliyev bildirmişdir ki, “2011-2013-cü illərdə Bakı şəhərinin və onun qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafına dair dövlət Proqram”ının icrası şəhərimizin abadlaşması üçün böyük təkan olmuşdur. Dövlət başçısı bundan sonra da Bakı və onun qəsəbələrinin infrastruktur məsələlərinə daha böyük diqqətin göstərilməsinin vacibliyini vurğulamış, gələcəkdə yeni elektrik stansiyalarının tikintisi, qazlaşdırma, içməli su və kanalizasiya, istilik sistemi layihələrinin davam etdirilməsinin zəruriliyini bildirmişdir. **“Bakıda içməli su ilə təminat yaxşılaşmış, son iki il ərzində böyük inkişaf, irəliləyiş vardır. Elə etməliyə ki, növbəti üç il ərzində Bakı şəhərində su, kanalizasiya problemi olmasın. İçməli su və kanalizasiya layihələri isə bu gün deyər bilərəm ki, Bakı üçün, ölkəmiz üçün ən vacib olan məsələdir. İndi ölkə üzrə hər bir yerdə içməli su, kanalizasiya la-**

yihələri icra edilir. Bəzi rayon mərkəzlərində, şəhərlərdə artıq bu, icra edilibdir. Bu da tarixi nailiyyətdir. Çünki biz həmişə sudan əziyyət çəkirdik, su qıtlığını yaşayırdıq. Azərbaycanda kanalizasiya sistemi nasaz vəziyyətdə idi. İçməli su ilə də problemlər var idi, fasilələrlə verilir. Bu gün də hələ Bakının bir hissəsi fasilələrlə içməli su alır. Yəni, bu sahəyə də göstərilən diqqət öz nəticəsini verir. Ümid edirəm ki, növbəti illərdə bu məsələ tam şəkildə öz həllini tapacaqdır. Oğuz-Qəbələ-Bakı, Taxtakörpü su kəmərləri, su anbarları və gələcək illərdə görülməli işlər imkan verəcəkdir ki, biz bu problemi tam şəkildə həll edək. Bakıda ən müasir standartlara cavab verən kanalizasiya sistemi və yeni su xətləri yaradılmalıdır, yaradılacaqdır və bu məsələ birdəfəlik öz həllini tapacaqdır”.

Prezident İlham Əliyev Bakının xüsusilə onun qəsəbələrini ən ciddi problemlərindən olan yol təsərrüfatı vəziyyətinə toxunaraq bildirmişdir ki, bu məsələlər kanalizasiya və su xətlərinin çəkilişi ilə uzlaşmalıdır. İlk növbədə kommunikaşiyalar çəkilməlidir, ondan sonra yollar salınmalıdır. Dövlət başçısı Abşeron yarımadasındakı göllərin ekoloji vəziyyətinin yaxşılaşdırılması məqsədi ilə kompleks tədbirlərin həyata keçirilməsinin vacib olduğunu və bu istiqamətdə tədbirlərin davam etdiriləcəyini diqqətə çatdırmışdır.

Regionların içməli su təchizatında

“Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı”nın icrası çərçivəsində “Azərsu” ASC tərəfindən 2013-cü ildə regionlarda genişmiqyaslı tədbirlər həyata keçirilmişdir. Hesabat dövründə içməli su çatışmazlığı müşahidə olunan kənd və qəsəbələrdə də yeni layihələr icra edilmişdir. Bu sahədə görülən işlər və qarşıda duran vəzifələr barədə sualları ölkənin 52 rayonunda su və kanalizasiya xidmətlərini həyata keçirən “Birləşmiş Sukanal” MMC direktorunun birinci müavini Vəli Həsənov cavablandırır.

- Vəli müəllim, ötən dövrə nəzər salanda “Birləşmiş Sukanal” MMC-nin fəaliyyətini necə qiymətləndirmək olar?

- Əvvəla qeyd edim ki, respublikamızda qeydə alınan davamlı inkişaf 2013-cü ildə də müşahidə olunmuşdur. Xüsusilə regionların sosial-iqtisadi inkişafı baxımından bu il çox əlamətdar hadisələrlə yadda qalmışdır. Cari ildə respublikamızın iri şəhər və rayonlarında, eləcə də kəndlərdə mühüm infrastruktur layihələri həyata keçirilmişdir. Ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin tapşırıqlarına uyğun olaraq, “Azərsu” ASC əhalinin içməli su və kanalizasiya xidmətlərindən istifadəsinin yaxşılaşdırılması məqsədi ilə həyata keçirilən kompleks tədbirləri 2013-cü ildə də davam etdirmişdir.

Bildiyiniz kimi, “Birləşmiş Sukanal” MMC-nin fəaliyyəti bilavasitə regionlarla bağlıdır. Hazırda respublikanın 52 rayonu üzrə 253 min abunəçiyə xidmət göstəririk. Cari ildə cəmiyyətimizin fəaliyyətinin əsas istiqaməti “Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı”nın icrasına yönəlmişdir. Bu məqsədlə su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması, yeni texnologiyaların tətbiqi ilə içməli suyun dövlət standartları səviyyəsinə

2013-cü ildə 20 minə yaxın insanın içməli su təchizatı yaxşılaşdırılmışdır

çatdırılması, kənd yaşayış məntəqələrinin su təchizatı sistemlərinin yaradılması işləri davam etdirilmişdir.

Ümumilikdə Cəmiyyətin öz vəsaiti hesabına 52 rayonun kənd və qəsəbələrində 68 km su xətləri çəkilmiş, 59 siyirtmə quraşdırılmış, 7 subartezian quyusu qazılmış, 33 nasos, 526 suölçmə cihazlarının quraşdırılması həyata keçirilmişdir.

- Respublikanın iri şəhər və rayon mərkəzlərində həyata keçirilən layihələrin icra vəziyyəti barədə məlumat verməyinizi istərdik.

- 2013-cü ildə xarici bankların sərmayələri və dövlət büdcəsindən ayrılmış vəsait hesabına respublikanın 38 şəhər və rayon mərkəzinin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihələri icra edilmişdir. Bu layihələrin 24-ü “Azərsu” ASC-nin, 8-i “Meliorsiya və Su Təsərrüfatı” ASC-nin, 6-sı isə Ərazilərin

Bərpası və Yenidən Qurulması üzrə Dövlət Agentliyinin sifarişi ilə icra edilir. Bu rayonların 33-ü “Birləşmiş Sukanal” MMC-nin tabeliyindədir.

Cari ildə bir sıra rayonlarda su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidənqurma layihəsi çərçivəsində içməli suyun şəhərlərə verilməsi təmin edilmişdir. Cənab Prezidentin iştirakı ilə Quba, Hacıqabul, Biləsuvar, Kürdəmir, Şəmkir, Naftalan, Qax, Yardımlı, İsmayilli, Şabran, Siyəzən, Oğuz, Zaqatala, Ağstafa, Tovuz və digər şəhərlərə içməli suyun verilməsi mərasimləri keçirilmişdir. Daha 3 şəhərə İmişli, Zərdab və Qobustana içməli suyun verilməsi 2012-ci ildə olmuşdur.

Regionların sosial-iqtisadi inkişafı dövlət proqramına uyğun olaraq Ağstafa, Tovuz, Oğuz, Zaqatala, Göygöl, Goranboy, Şabran, Siyəzən və Quba şəhərlərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin

yenidənqurma işləri başa çatmaq üzrədir. Hazırda obyektlərin işçi komissiya tərəfindən qəbul edilməsi üçün hazırlıq işləri görülür.

- Bu layihələrin icrasında prioritet məsələlərdən biri sayğaclaşma işlərinin aparılmasıdır. Bu sahədə vəziyyət necədir?

- İçməli su və kanalizasiya xidmətlərindən istifadənin dəqiq hesabatının aparılması, ödəniş səviyyəsinin yüksəldilməsi, debitor borcların və su itkilərinin qarşısının alınması məqsədilə ön ödənişli elektron su sayğaclarının quraşdırılması istiqamətində tədbirlər davam etdirilir.

Layihələrin həyata keçirildiyi 33 şəhərdən 18-də - Ağstafa, Ağsu, Biləsuvar, Goranboy, Göygöl, Hacıqabul, İmişli, Kürdəmir, Quba, Qax, Lənkəran, Şəmkir, Tovuz, Zaqatala, Zərdab rayonlarında sayğaclaşma işləri başlamışdır.

dönüş yaranmışdır

İndiyə qədər bu şəhərlərdə 52 minədək abunəçi smart-kart tipli sayğaclarla təmin olunmuşdur. Bu sahədə Quba şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemində görülmüş işlər daha təqdirəlayiqdir. Şəhərin içməli su təchizatında SCADA sistemi tətbiq edilmiş, 5700 ədəd ön ödənişli smart kart tipli sayğaclar quraşdırılmışdır ki, bu da su satışında və itkilərin qarşısının alınmasında dönüş yaratmışdır.

Təhlillər göstərir ki, ön ödənişli smart kart tipli sayğaclar quraşdırıldıqdan sonra abunəçilərin su itkiləri azalaraq satışların həcmi artmış, eyni zamanda həmin abunəçilər üzrə ödəniş 100 faiz təmin olunmuşdur.

- 2013-cü ildə kənd və qəsəbələrin içməli su təchizatının yaxşılaşdırılması istiqamətində mühüm layihələr həyata keçirildi. Bu layihələrin icra vəziyyəti barədə fikirlərinizi bilmək istərdik.

- Qeyd edim ki, hazırda Cəmiyyət tərəfindən respublikanın 3152 kənd yaşayış məntəqəsindən 271-nə xidmət göstərilir. Kənd yaşayış məntəqələrinin içməli su təchizatının yaxşılaşdırılması məqsədi ilə də mühüm işlər görülməkdədir.

2013-cü ildə bir sıra kəndlərin o cümlədən, Goranboyun Tapqaraqoyunlu, Salyanın Xıdırlı, Qobustanın Ərəbqədim, Göydərə və Cəmcəmli, İsmayılının Kürd Eldərbəyli, Şabranın Gilvar, Gədəbəyin Pəri zamanlı kəndlərinin su təchizatı sistemlərinin yaradılması layihəsi başa çatdırılmışdır. Hazırda Masallının 21 kəndini əhatə edəcək Masallı- Sığıncaq magistral su xəttinin çəkilişi, Yardımlının 15 kəndini əhatə edəcək su təchizatı sisteminin yaradılması, Beyləqan rayonunun Eyvazalılar, Oğuz rayonunun Qarabulaq, Qazax rayonunun İkinci Şıxlı kəndlərinin su təchizatı sistemlərinin tikintisi davam etdirilməkdədir.

Ümumilikdə, 2013-cü ildə həyata keçirilmiş tədbirlər nəticəsində kənd və qəsəbələrdə 20

minə yaxın nəfərin içməli su təchizatı yaxşılaşdırılmışdır.

2014-2018-ci illər üçün hazırlanmaqda olan dövlət proqramında yenidənqurma işlərinin davam etdirilməsi və bir sıra kəndlərin su təchizatının yaxşılaşdırılması məqsədi ilə layihələr hazırlanır.

Cəmiyyətin tabeliyində olan Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl, Laçın, Xocavənd və Xocalı rayonlarından olan məcburi köçkünlərinin məskunlaşdığı qəsəbələrdə və digər yaşayış məntəqələrində su təchizatının yaxşılaşdırılması, su istehsalı texnologiyalarına əməl olunması üçün tədbirlər həyata keçirilir.

- Son olaraq, "Birləşmiş Sukanal" MMC-nin maliyyə-təsərrüfat göstəricilərini perspektiv inkişaf baxımından necə qiymətləndirmək olar?

- Ümumilikdə 2013-cü ilin 11 ayı ərzində 19,6 mln manat dəyərində su və kanalizasiya xidməti göstərilmiş və bunun müqabilində 17,8 mln manat vəsait əldə edilmişdir ki, bu da göstərilən xidmətlərin 91 faizini təşkil edir.

Ötən il Cəmiyyət üzrə su istehsalı və istehlakı sahəsində müəyyən irəliləyişlər əldə olunmuşdur. Su istehsalı üzrə Balakən, Goranboy, Qusar, Qax, Şəmkir, Tovuz və Yevlax Sukanal idarələri, su istehlakı üzrə isə Balakən, Bərdə, Hacıqabul, Qusar, Lənkəran, Şəmkir və Yevlax Sukanal idarələri daha yaxşı göstəricilərə nail olmuşlar.

Suyun istehsal texnologiyasına, zərərsizləşdirilməsinə, təmizlənmə prosesinin aparılmasına mütəmadi qaydada riayət olunur, laboratoriya analizlərinin vaxtında aparılması və qarşıya çıxan qüsurların aradan qaldırılması üçün müvafiq tədbirlər görülür.

Sonda onu qeyd edim ki, "Birləşmiş Sukanal" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin kollektivi daha əzmlə çalışaraq gələcəkdə də "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin ümumi işinin yaxşılaşdırılmasına töhfələr verəcəkdir.

Birləşmiş Sukanal" MMC-nin sifarişi ilə 7 ədəd subartezian quyusu qazılmışdır

"Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti Bakı şəhərinin, eləcə də respublikanın şəhər və rayon mərkəzləri ilə yanaşı, kənd və qəsəbələrinin də içməli su təchizatının yaxşılaşdırılmasına xüsusi diqqət yetirir. "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"na uyğun olaraq bölgələrdə su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması istiqamətində işlər həyata keçirilir.

Səhmdar Cəmiyyətin Təxirəsalınmaz Tədbirlər Proqramına uyğun olaraq bölgələrdə içməli su çatışmazlığı müşahidə olunan kənd və qəsəbələrdə əhalinin içməli suya olan ehtiyaclarının ödənilməsi məqsədi yerli su mənbələrinin imkanlarından istifadə olunur. 2013-cü ilin yanvar-noyabr ayları ərzində "Azərsu" ASC-nin "Birləşmiş Sukanal" MMC-nin sifarişi əsasında respublikanın müxtəlif rayonları üzrə kənd yaşayış məntəqələrində 7 ədəd subartezian quyusu qazılmışdır. Qobustan rayonunun Təklə, Ağdam rayonunun Ergi məcburi köçkün qəsəbəsi, Bərdə rayonunun Hacılar, Quba rayonunun II Nügədi, Beyləqan rayonunun Eyvazalılar, Balakən rayonunun Xalatala və Goranboy rayonunun Veyisli qəsəbələrində qazılan subartezian quyuları istismara hazır vəziyyətə gətirilmişdir. Hazırda subartezian quyuların elektrik enerjisi ilə təchiz edilməsi istiqamətində tədbirlər görülür və yaxın vaxtlarda quyular istismara veriləcəkdir. Bununla da həmin kəndlərdə yaşayan 20 min sakinin içməli su təchizatı əsaslı şəkildə yaxşılaşacaqdır.

AzersuCİS daha bir mükafata layiq görülmüşdür

“Azərsu” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin həyata keçirdiyi “Yeraltı infrastrukturun idarə olunması -AzersuCİS” layihəsi daha bir beynəlxalq tədbirdə uğur qazanmışdır. Türkiyənin İstanbul şəhərində keçirilmiş “SEGIS 2013-İntellektual infrastruktur və Coğrafi İnformasiya Sistemləri” konfransında AzərsuCİS layihəsi “Piri rəis” mükafatına layiq görülmüşdür.

Türkiyə Respublikasının

Ətraf mühit və şəhərsalma Nazirliyinin Coğrafi İnformasiya Sistemləri Baş idarəsi və “Piri rəis” Xəritə-Daşınmaz Əmlak və Coğrafi İnformasiya Sistemləri Cəmiyyətinin birgə təşkil etdiyi konfransda AzersuCİS layihəsinin geniş təqdimatı olmuşdur. “Azərsu” ASC sədrinin müşaviri Təvfiq Göksu və layihənin podratçısı “Odakent Ltd” şirkətinin nümayəndələri AzersuCİS layihəsi barədə ətraflı

məlumat vermişlər.

Konfransda Coğrafi İnformasiya Sistemləri sahəsində qabaqcıl texnologiyaların təqdimatı ilə yanaşı müxtəlif kateqoriyalar üzrə “Piri rəis” mükafatının təqdimatına mərasimi də keçirilmişdir. “Azərsu” ASC-nin Coğrafi İnformasiya sistemi olan AzersuCİS layihəsi İnfrastruktur İnformasiya Sistemi (su, qaz, elektrik, telekommunikasiya) kateqoriyasında “Piri rəis” mükafatına layiq görülmüşdür.

Qeyd edək ki, AzersuCİS layihəsi 2012-ci ildə Niderland Krallığının Amsterdam şəhərində keçirilmiş Bentley Beynəlxalq Layihə Müsabiqəsində 270 layihə arasında “İçməli su, çirkab su və yağış sularının idarə olunmasında yeniliklər” nominasiyası üzrə birinci yeri tut-

muş və “İlin mühəndislik layihəsi” adını qazanmışdır. 2013-cü ilin may ayında isə Niderland Krallığının Rotterdam şəhərində keçirilmiş Beynəlxalq Coğrafi İnformasiya Sistemləri Forumunda AzersuCİS layihəsi “Su resurslarının idarəedilməsi” nominasiyası üzrə 1-ci yeri tutaraq ən yüksək mükafata (Geospatial World Application Excellence- 2013) layiq görülmüşdür.

“Azərsu” ASC-nin mütəxəssisləri ətraf mühit üzrə beynəlxalq tədbirdə iştirak etmişdir

3-5 dekabr 2013-cü il tarixlərində Gürcüstan Respublikasında Ətraf mühit üzrə Avropa Agentliyi tərəfindən (EEA-European Environment Agency) ENPI-SEIS regional Su Hesabatlarının hazırlanması üzrə təlim-seminar keçirilmişdir.

Tədbirdə Ətraf mühit üzrə Avropa Agentliyinin mütəxəssisləri ilə yanaşı Azərbaycan, Latviya, Moldova, Gürcüstan, Belarus, Ukrayna və Çexiyadan mütəxəssislər iştirak etmişdir. Təlim-seminarda ölkəmizi “Azərsu” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Mərkəzi Laboratoriyasının müdiri Elşən Nəzərov və Səhmdar Cəmiyyətin Elm, texnika və strateji araşdırmalar şöbəsinin aparıcı mühəndisi Rəşail İsmayilov təmsil etmişdir. Tədbirdə əsasən çay və göllərdə suyun keyfiyyət göstəricilərinin

monitorinq məlumatlarının idarə olunması istiqamətində 5 bölmə üzrə müzakirələr aparılmışdır.

Təlim-seminarda çıxış edən Mərkəzi Laboratoriyanın müdiri Elşən Nəzərov “Azərsu” ASC-nin həyata keçirdiyi layihələr barədə məlumat verərək, regionun ən müasir laboratoriyasının Azərbaycanda olduğunu diqqətə çatdırmışdır. E.Nəzərov tədbir iştirakçılarının diqqətinə çatdırmışdır ki, yeni laboratoriyada içməli su və tullantı suları bölmələri mövcuddur. Labora-

toriyada Almaniya, Fransa, ABŞ, Yaponiya və digər ölkələrin beynəlxalq səviyyədə tanınmış şirkətlərinin avadanlıqları və cihazları quraşdırılmışdır. Bu cihaz və avadanlıqların köməyi ilə içməli su və tullantı sularının fiziki-kimyəvi və bakterioloji göstəricilərini təyin etmək, operativ, dəqiq və etibarlı analizlər aparmaq mümkündür. Burada 138, o cümlədən içməli suyun 84, tullantı sularının 54 parametri təyin edilir. Yeni laboratoriya qurularkən

respublikanın regionlarında istənilən ərazidə və şəraitdə analizlərin aparılması imkanları da təmin edilmişdir. Bu məqsədlə nümunələrin daşınması və yerlərdə ilkin parametrlərin analizlərinin təşkili üçün səyyar laboratoriya kimi fəaliyyət göstərən 6 xüsusi təyinatlı nəqliyyat vasitəsi alınmışdır. Hazırda səyyar laboratoriyalar vasitəsilə rayon mərkəzləri və kəndlərdə su nümunələrinin analizləri aparılır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin Sərəncamı ilə təsdiqlənmiş "Hemofiliya və talassemiyadan əziyyət çəkən uşaqlara qayğı" Dövlət Proqramının icrası tədbirləri çərçivəsində ölkəmizdə genişmiqyaslı qanvermə aksiyaları təşkil olunur.

Bu xeyirxah təşəbbüsə qoşulan Heydər Əliyev Fondu Azərbaycanda qan bankının yaradılması, talassemiyadan əziyyət çəkən uşaqların təhlükəsiz və keyfiyyətli qanla təminatı üçün könüllü donör xidmətinin inkişafı məqsədi ilə mühüm layihələr həyata keçirir. İrsi qan xəstəliklərindən əziyyət çəkən xəstələrə yardım məqsədi daşıyan, minlərlə insan üçün həyati əhəmiyyət kəsb edən bu könüllü humanitar aksiyada "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti də yaxından iştirak edir.

3 dekabr - Beynəlxalq Əlillər günü Səhmdar Cəmiyyətdə böyük qanvermə aksiyası keçirilmişdir.

rilməmişdir. Tədbirin yüksək səviyyədə təşkili məqsədi ilə ciddi hazırlıqlar görülmüş, qan vermək istəyənlərin siyahısı hazırlanmış, tibb işçilərinin normal fəaliyyətini təmin etmək məqsədi ilə lazımı şərait yaradılmışdır.

Bahadır Eyvazov adına Elmi-Tədqiqat Hematologiya və Transfiziologiya İnstitutu-

nun Mərkəzi Qan Bankı tərəfindən ezam olunmuş xüsusi tibb briqadasının həkim-hematoloqları tərəfindən hər bir donorun sağlamlığı aksiyadan əvvəl səyyar laboratoriyada yoxlanılmışdır. Müayinə nəticəsində sağlamlığı qan götürməyə imkan verən şəxslər müəyyənləşdirilmişdir.

Səhmdar Cəmiyyətin

əmək kollektivləri bu aksiyada yüksək təşəbbüs və fəallıq nümayiş etdirmişlər. Ümumilikdə aksiyada iştirak etmək üçün "Azərsu" ASC-nin Aparatı, eləcə də idarə və təşkilatlarından 300-dən çox əməkdaş iştirak etmişdir. Donorlar qan xəstəliklərindən əziyyət çəkən uşaqlar üçün könüllü qan verməyin xeyirxah və savab iş olduğunu diqqətə çatdırmış, belə aksiyalarda yaxından iştirak etməyin vətəndaşlıq borcu olduğunu bildirmişlər.

Elmi-Tədqiqat Hematologiya və Transfiziologiya İnstitutunun əməkdaşları bildirmişlər ki, götürülən qan nümunələri laboratoriyada hərtərəfli müayinə edildikdən sonra onlardan talassemiyalı və digər irsi qan xəstələrinin müalicəsində istifadə olunacaqdır.

Məcburi köçkünlərə ərzaq yardımı edilmişdir

31 dekabr Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni il bayramı münasibətilə "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti tərəfindən dekabr ayında silsilə tədbirlər həyata keçirilmişdir. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 01 iyul 2004-cü il tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Qaçqınların və məcburi köçkünlərin yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması və məşğulluğunun artırılması üzrə Dövlət Proqramı"na uyğun olaraq "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti tərə-

findən Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni il bayramı münasibəti ilə Saatlı rayonunda müvəqqəti məskunlaşmış qaçqın və məcburi köçkün ailələrinə ərzaq yardımı edilmişdir. Ümumilikdə burada məskunlaşmış Cəbrayıl, Fizuli, Ağdam, Laçın, Zəngilan və digər işğal olunmuş rayonlardan olan 593 məcburi köçkün ailəsinə ərzaq yardımı paylanmışdır.

Bununla yanaşı, Bakı şəhəri Suraxanı rayonunda yerləşən 7 saylı uşaq evinə bayram hədiyyələri təqdim edilmişdir.

Səhmdar Cəmiyyətin Azərbaycan Su Təsərrüfatı İşçiləri Həmkarlar İttifaqı Respublika Komitəsi ilə birgə təşkil etdiyi şənliklər və digər tədbirlər "Azərsu" ASC işçilərinin və onların ailə üzvləri üçün əsl bayram töhfəsi olmuşdur.

Belə ki, "Azərsu" ASC işçiləri və onların ailə üzvləri üçün bayram hədiyyə-

ləri, yeni il şənlikləri və Bakı Dövlət Sirkinə biletlər alınaraq paylanmışdır. Dekabrın 26-da "Azərsu" ASC Aparatı işçiləri üçün bayram şənliyi keçirilmişdir. Cəmiyyətin işçilərinin istirahət və bayram günlərinin səmərəli təşkil olunması məqsədilə 31 dekabr 2013-05 yanvar 2014-cü il tarixlərdə Lerik rayonu ərazisində yerləşən "Relax" istirahət mərkəzinə 154 işçinin və onların ailə üzvlərinin göndərilməsi təmin edilmişdir.

Altıguşəli möcüzə

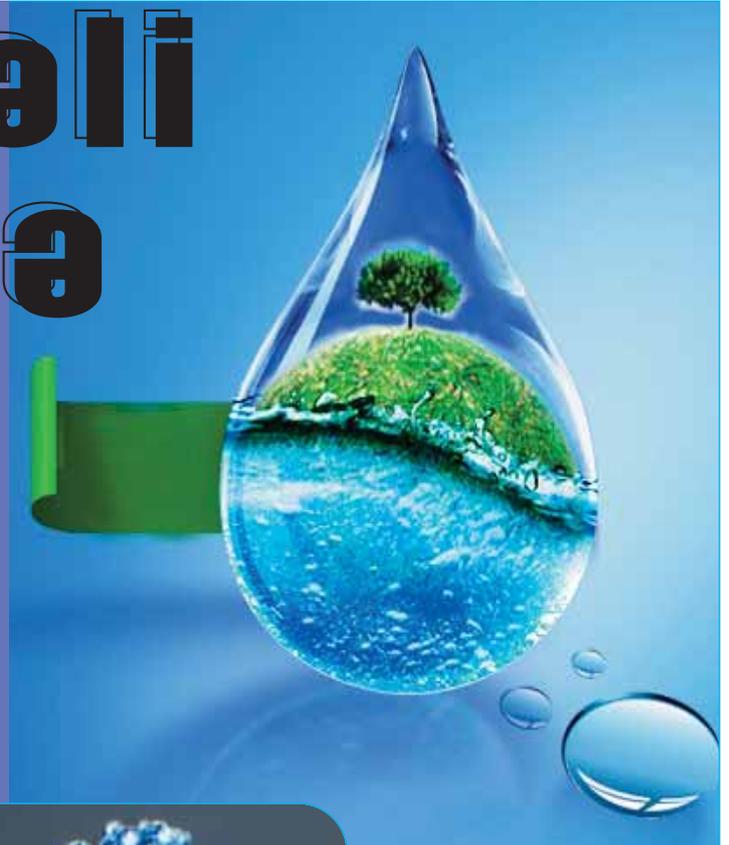
Təbiətdə müşahidə aparsaq görərik ki, ətrafımızda canlı-cansız nə varsa altıguşəli formaya əsaslanır. Ağlımıza gələn ilk şey arı pətəyinin quruluşudur. Arılar hər dəfə eyni ölçüdə, eyni dərinlikdə altıguşəli pətəklər yaradırlar. Zaman keçdikcə kəşf edilən mikroskoplar sayəsində daha kiçik orqanizmləri tədqiq edən alimlər əslində bir çox şeyin təməlinə altıguşəli formanın olduğunu müəyyən etmişlər. Daha bir misal, ən mükəmməl varlıq olan insanın hüceyrələri altıguşəli strukturadan ibarətdir. Araşdırmalar həyatın əsas mənbəyi olan suyun, xüsusilə mənbə sularının quruluşunun da altıguşəli olduğunu üzə çıxarır.

Tədqiqatlar nəticəsində məlum olmuşdur ki, altıguşəli su molekulları orqanizmlər arasında daha asan hərəkət edir. Alimlər sağlam insan hüceyrələrində altıguşəli su olduğunu, sağlam olmayanların xəstə və anormal hüceyrələrində altıguşəli struktura rast gəlinmədiyini aşkarlamışlar. Suyun molekulyar quruluşunun onun fiziki-kimyəvi xassələri ilə sıx bağlılığı vardır. Suyun molekulyar yığımlarının quruluşunda yaranan fiziki dəyişiklik sayəsində suyun ən əhəmiyyətli xüsusiyyəti olan həlledicilik qabiliyyəti meydana çıxır. Suyun həlledicilik xüsusiyyətlərinin artması bir sıra dəyişikliklərə səbəb olur. Suyun möcüzəvi molekulyar quruluşu kirəc, pas və tortanın tədricən təmizlənməsinə imkan yaradır. O həm də

epidemiya səbəb olan mikrobları təmizləyərək xəstəlik təhlükəsinin dərinləşməsinin qarşısını alır. Hətta bu struktur suyun rəngsiz, qoxusuz və şəffaf olmasını təmin edir. Başqa sözlə su özü-özünü təmizləyir.

Suyun altıguşəli quruluşunu və ətraf mühit nəzəriyyəsinə ilk dəfə koreyalı alim Mu Şik Con kəşf et-

bilməsi bu xüsusiyyətdən irəli gəlir. Halbuki digər maddələrin bərk və maye halları arasında bu münasibət əksinədir. Yəni bərk cisim öz mayesində asanlıqla batır.

Suyun axıcılıq xüsusiyyəti də onun molekulyar quruluşu ilə bağlıdır. Belə ki, suya təzyiq edildikdə molekullar arasında boşluqlar azalır və axıcılıq yaranır.

Su insan orqanizmində maddələr mübadiləsində, xüsusi ilə tullantıların orqanizmdən xaric edilməsində mühüm rol oynayır. Araşdırmalar göstərir ki, sudan başqa heç bir maddə tullantıları orqanizmdən bu qədər asan çıxara bilmir. Suyun bu qədər enerjini tuta bilmə qabiliyyətinə malik olması onun bioloji sistemlər içərisində enerjini mükəmməl ötürə bilməsinə gətirib çıxarır. Bu vəziyyətdə ən çox enerjinin altıguşəli strukturda mövcud olduğu aydın görünür.

mişdir. Alim "Suyun önəmli quruluş nəzəriyyəsi" adlı hesabatında suyun sirrinin onun quruluşunda axtarılmasının vacib olduğunu iddia etmişdir. Sonralar onun kəşfi nüvə-mağnit rezonansı metodu ilə isbat olunmuşdur.

Buz halındakı suda suyun sıxlığı maye halı ilə müqayisədə daha azdır. Buzun suyun üzərində üzə